

Ärende: VN/8871/2019

Begäran om utlåtande om regeringens propositionsutkast till riksdagen med förslag till lagstiftning om reformen av ordnandet av social- och hälsovård samt räddningsväsendet och om inrättandet av landskap

Bakgrundsuppgifter

Är den som svarar*

en samkommun eller et samarbetsområde för social- och hälsovården

Respondentens officiella namn

Kårkulla samkommun

Namn på den person som antecknat svaret

Sofia Ulfstedt

Insatsens namn och behandlingsdatum för svaret till utlåtandet

Styrelsen för Kårkulla samkommun, 17.9.2020

Frågor om reformens målsättningar

1. Kan man genom propositionen minska hälso- och välfärdsskillnaderna bland befolkningen och göra tillgången till tjänster mer jämlik? Om inte, hur borde förslaget ändras i det avseendet?

Nej, landskapen har olika förutsättningar att producera tjänster. T.ex tjänster på svenska kommer man inte att i samma grad få i de olika landskapen. Ett samlandskap mellan de tvåspråkiga landskapen skulle ges ansvar för de svenskspråkiga tjänsterna

2. Kan man genom propositionen utveckla tillgången till, enhetligheten och effekten av räddningsväsendets tjänster på nationell, regional och lokal nivå? Säkerställer propositionen synergifördelarna mellan räddningsväsendets räddningsverksamhet och social- och hälsovårdens akutsjukvård? Om inte, hur borde förslaget utvecklas?

-

3. Förverkligas demokratin på ett tillräckligt sätt i propositionen? Om inte, hur kunde demokratin stärkas i propositionen?

-

Frågor om vårdlandskapslagen

4. Utgör vårdlandskapslagen en ändamålsenlig allmän lag för ordnandet av förvaltningen och ekonomin i de kommande vårdlandskapen?

-

5. I 6 § i vårdlandskapslagen föreskrivs om landskapets möjlighet att sköta om uppgifterna som stöder de lagstadgade uppgifterna på sitt område samt bedriva affärsverksamhet med låg risk som stöder genomförandet av dess lagstadgade uppgifter. Stöder den föreslagna bestämmelsen förverkligandet av landskapets självstyre?

-

6. I kapitel 5 i vårdlandskapslagen regleras invånarnas rätt till inflytande i vårdlandskapet. Tryggas rätten till inflytande på ett tillräckligt sätt i propositionen?

-

7. I kapitel 8 i vårdlandskapslagen regleras samarbetet mellan vårdlandskapen. Är förslaget ändamålsenligt med tanke på vårdlandskapens verksamhet och samarbetet?

huvudsakligen ja [ett lagstadgat samarbete krävs mellan de tvåspråkiga landskapen för att trygga den svenskspråkiga servicen i hela landet]

8. Styrningen av vårdlandskapets ekonomi grundar sig särskilt på vårdlandskapslagen och lagen om vårdlandskapens finansiering. Styr vårdlandskapens finansieringsmodell och den finansiella styrningsmekanismen enligt vårdlandskapslagen vårdlandskapens ekonomiska skötsel på ett ändamålsenligt sätt?

-

9. I kapitel 3 i vårdlandskapslagen föreskrivs bland annat om vårdlandskapets upplåningsbemyndigande samt styrningen av investeringar på ett sätt som beaktar balansen i hela den offentliga ekonomin. Det föreslås inga särskilda bestämmelser om förvaltningen av de lokaler som överläts till vårdlandskapen. Tryggar den föreslagna modellen för finansiering och styrning av investeringar genomförandet av nödvändiga investeringar på ett ändamålsenligt sätt? I svaret kan du ta ställning till hur förvaltningen av lokalerna kunde ordnas på lokal, regional eller nationell nivå.

-

10. Landskapslagens paragrafspecifika ändringsförslag. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

11. Övriga fritt formulerade observationen om landskapslagen.

-

Frågor om lagen om ordnande av social- och hälsovård

12. Utgör lagen om ordnande av social- och hälsovård en ändamålsenlig allmän lag för ordnandet av offentlig social- och hälsovård?

huvudsakligen nej [alla landskap kan inte erbjuda svenskspråkig social- och hälsovård i tillräcklig grad]

13. Tryggar bestämmelserna i lagen om ordnande av social- och hälsovård en jämlik tillgång till social- och hälsovårdstjänster?

huvudsakligen nej [svenskspråkiga klienter kommer inte i alla landskap att ha jämlik tillgång till service på svenska jämfört med finskspråkiga]

14. Tryggar de uppgifter som i lagförslaget fastställts för kommunen och landskapet genomgörandet av målet att främja befolkningens välfärd och hälsa?

-

15. Tryggar bestämmelsen i 8 § att ansvaret för ordnande av social- och hälsovård genomförs på ett tillräckligt och ändamålsenligt sätt?

-

16. Är bestämmelsen i 12 § om upphandling av köptjänster och bestämmelsen i 12 a § om användning av hyrd arbetskraft ändamålsenlig och genomförbar i praktiken?

-

17. Är kraven enligt 13 § med avseende på privata tjänsteproducenter motiverade?

-

18. Är bestämmelsen i 16 § om privat tjänsteproducent som underleverantör ändamålsenlig och genomförbar i praktiken?

-

19. Är bestämmelsen i 33–36 § om vårdlandskapens samarbetsområde och samarbetsavtal ändamålsenlig i sin helhet?

huvudsakligen nej [samarbetet gällande svenskspråkig service bör vara lagstadgat för att trygga tillgång till svenskspråkig service i alla landskap]

20. Tryggar bestämmelsen i 37 § tvåspråkiga vårdlandskaps samarbete med avseende på tillgången till svenskspråkiga tjänster?

nej [samarbetet gällande svenskspråkig service bör vara lagstadgat för att trygga tillgång till svenskspråkig service i alla landskap]

21. Är bestämmelsen i 49 § om beredskapscenter ändamålsenlig och motiverad?

-

22. Vilken vårdlandskap borde föreskrivas som ansvarig för att trygga utvecklingen av svenskspråkiga tjänster (31 §) i hela landet?

Egentliga Finland

23. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagen om ordnande av social- och hälsovård. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

24. Övriga fritt formulerade observationer om lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Om lagförslaget förvekligas i föreslagen form, kommer servicen till personer med intellektuell och övrig funktionsnedsättning att bli lidande. Den verksamhet Kårkulla samkommun idag upprätthåller skulle splittras till 8 blivande landskap. Antalet svenskspråkiga personer med behov av särskilt stöd pga funktionshinder är inom ett flertal av dessa landskap så liten att den nödvändiga specialkompetensen inte kan upprätthållas på svenska. Alla landskap kommer inte att kunna erbjuda denna service på svenska, som uppfyller lagens krav och klienternas behov på ett sätt som:

- tryggar jämlikheten inför lagen enligt 6 § i grundlagen
- tryggar bägge språkgruppernas kulturella och samhällseliga behov enligt lika grunder i enlighet med 17 § i grundlagen, och
- tillförsäkrar var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster i enlighet med 19 § i grundlagen

För klienterna och deras anhöriga är det viktigt att tjänsterna erbjuds på klientens språk och i en språk- och kulturmiljö som klienten kan identifiera sig med. Trygga och kostnadseffektiva tjänster av hög kvalitet säkras bäst i en organisation där arbetsspråket är klientens modersmål.

För att trygga behövlige tjänster för personer med funktionsnedsättning är det viktigt att en långsiktig lösning skapas. Då finns det möjlighet att bygga upp den expertis, de personalresurser och den infrastruktur som behövs för att ständigt utveckla och förbättra servicen. En långsiktig lösning är också viktig för att skapa kontinuitet i verksamheten.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska de tvåspråkiga vårdlandskapen avtala om samarbete och arbetsfördelning bland annat gällande olika verksamhetsdelar som Kårkulla samkommun upprätthåller idag. Eftersom detta avtal inte i tillräcklig grad stipulerar vad landskapen ska avtala om samt faktum att avtalet gäller för fyra år i taget, är det inte tillräckligt för att säkra servicens omfattning och kontinuitet.

I lagförslaget möjliggörs sote-samlandskap som permanent samarbetsorgan, men dess uppgifter begränsas enligt lagförslaget till stödfunktioner. En sÄrlösning för Nyland föreslås i lagförslaget så att de Nyländska landskapen och Helsingfors bildar ett samlandskap för sjukvården. I Finland finns offentliga producenter av social- och hälsovårdstjänster utöver universitetscentralsjukhusen, som verkar över flera blivande landskap, Vaalijalan kuntayhtymä, Etevan kuntayhtymä och Kårkulla samkommun. Lagförslaget bör korrigeras så att dessa samkommuner framöver får status samlandskap med ansvar för service till personer med intellektuell och övrig funktionsnedsättning.

Detta garanterar sote-reformens centrala målsättning, att de offentliga tjänsterna förverkligas med breda axlar. Eftersom en motsvarande särlösning föreslås i lagförslaget att gälla i Nyland, kan det inte finnas hinder att tillämpa samma för ovan nämnda samkommuner.

Frågor om lagen om ordnande av räddningsväsendet

25. I 8 § i lagen föreslås bestämmelser om de riksomfattande målsättningarna för ordnandet av räddningsväsendet. I bestämmelsen listas det som måste definieras i de riksomfattande strategiska målsättningarna. Listan är inte fullständig. Är punkterna som listas i bestämmelsen motiverade?

-

26. Vad borde tilläggas/avlägsnas?

-

27. I 13 § i lagen föreslås bestämmelser om vårdlandskapets uppföljnings- och utvärderingsskyldighet. I 16 § i lagen föreslås dessutom bestämmelser om räddningsväsendets egenkontroll i vårdlandskapet. Är förslaget om uppföljnings-, utvärderings- och egenkontrollshelheten i vårdlandskapen ändamålsenlig?

-

28. I paragraf 5 i lagen om ordnande av räddningsväsendet föreskrivs sammanslagning av uppgifter till större helheter om det är nödvändigt för att trygga tillgången till, enhetligheten eller kvaliteten på tjänsterna eller med avseende på uppgifternas komplexitet eller höga kostnader som de medför. Är de sammanslagna uppgifterna i bestämmelsen motiverade?

-

29. Vilka specialresurser inom den internationella räddningsverksamheten (utrustning, sammansättningar) skulle vara ändamålsenliga att sammanslå för något landskap/några landskap att sköta?

-

30. Vilka åtgärder som krävs för att ge och ta emot internationellt bistånd (varningar, utrustning etc.) skulle vara ändamålsenliga att sammanslå till något landskap/några landskap och om ja, till vilket landskap/vilka landskap?

-

31. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagen om ordnande av räddningsväsendet. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar

-

32. Övriga fritt formulerade observationer om lagen om ordnande av räddningsväsendet.

-

Frågor om lagen om införande av lag

33. Grunden för vårdlandskapens regionala indelning är en kommunbaserad landskapsindelning som föreskrivs i 5 § i lagen om införande av lag. Är den föreslagna regionala indelningen ändamålsenlig med avseende på ordnandet av social- och hälsovård och räddningsväsendet?

-

34. Enligt 3 § i vårdlandskapsstrukturlagen utgör landskapsindelningen precis som nu även grunden för andra statliga regionala indelningar. Dessutom utgör landskapsindelningen grunden för indelningen av landskapsförbundens verksamhetsområden. Är den regionala indelningen som föreslås i 5 § ändamålsenlig med avseende på övrig regionförvaltning?

-

35. I lagförslaget föreslås att Södra Savolax och Norra Savolax landskap ändras så att Enonkoski, Rantasalmi, Nyslott och Sulkava skulle överföras från Södra Savolax till Norra Savolax. Ändringen inverkar både på vårdlandskapet och på landskapsindelningen som utgör grunden för den statliga regionala indelningen. Till vilket landskap borde dessa kommuner höra och vilka effekter har alternativen på respondentens verksamhet:

-

36. I lagförslaget ansvarar fyra vårdlandskap (Östra Nylands vårdlandskap, Mellersta Nylands vårdlandskap, Västra Nylands vårdlandskap, Vanda-Kervos vårdlandskap) samt Helsingfors stad, som inte ingår i något vårdlandskap, för ordnandet av social- och hälsovården i Nylands landskapsområde. Med avseende på övriga regionala indelningar utgör Nylands nuvarande landskap en helhet. Är den föreslagna bestämmelsen ändamålsenlig med avseende på de regionala indelningarna?

-

37. Tryggar sammansättningen av de tillfälliga organen och de lagstadgade uppgifterna verkställandet av reformen (7-8 §)?

-

38. Enligt kapitel 4 i lagen om införande av lag överförs kommuners och vissa samkommuners lösa egendom, semesterlöneskuld och avtal som hänför sig till sjukvårdsdistriktens och specialomsorgsdistriktens samkommuners, social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets uppgifter till vårdlandskapen. Kommunernas lokaler och fastigheter kvarstår i kommunernas ägo. Är lösningen med avseende på egendomsarrangemanget godtagbar?

-

39. I kapitel 4 i lagen om införande av lag föreskrivs om kommunernas rättighet att få ersättning från staten för direkta kostnader som egendomsarrangemangen i samband med reformen orsakat samt för ersättningsförfaranden. Ersättningen riktar sig i första hand till kommunernas och samkommunernas kvarstående tillgångsposter, till exempel kostnader för lokaler som tagits ur bruk efter övergångsperioden. Är kompensationsbestämmelsen godtagbar?

-

40. Enligt 17 § i lagen om införande av lag överförs personal som arbetar i kommunala organisationer som producerar tjänster inom social- och hälsovården och räddningsväsendet till landskapens tjänst i enlighet

med principerna för överlåtelse av rörelse. Dessutom överförs personal, som huvudsakligen utför social- och hälsovårdsuppgifter i andra kommunala förvaltningstjänster eller stödtjänster, till landskapen. Har bestämmelserna om överföringen av personal föreskrivits på ett ändamålsenligt sätt med avseende på personalens ställning?

-

41. Är bestämmelsen om utläggningsavtalens ogiltighet enligt 28 § motiverad och tryggar den parternas ställning tillräckligt?

-

42. Tryggar förslagen om delningen av Kårkullas verksamhet kontinuiteten i dess verksamhet som vårdlandskapens verksamhet?

Nej, alla tvåspråkiga landskap klarar inte av att upprätthålla denna verksamhet på svenska. Samarbetsavtalet är inte tillräckligt preciserat för att trygga verksamheten. Därtill uppgörs avtalet med fyra års mellanrum vilket förhindrar utveckling på lång sikt samt den kontinuitet i arbetet denna verksamhet förutsätter

43. Enligt förslaget träder reformen i kraft år 2023. Kan reformen genomföras inom tidtabellen som föreslås i reformen?

-

44. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagen om införande av lag. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

45. Övriga fritt formulerade observationer om lagen om införande av lag.

Om lagförslaget förvekligas i föreslagen form, kommer servicen till personer med intellektuell och övrig funktionsnedsättning att bli lidande. Den verksamhet Kårkulla samkommun idag upprätthåller skulle splittras till 8 blivande landskap. Antalet svenskspråkiga personer med behov av särskilt stöd pga funktionshinder är inom ett flertal av dessa landskap så liten att den nödvändiga specialkompetensen inte kan upprätthållas på svenska. Alla landskap kommer inte att kunna erbjuda denna service på svenska, som uppfyller lagens krav och klienternas behov på ett sätt som:

- tryggar jämlikheten inför lagen enligt 6 § i grundlagen
- tryggar bägge språkgruppernas kulturella och samhällsliga behov enligt lika grunder i enlighet med 17 § i grundlagen, och
- tillförsäkrar var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster i enlighet med 19 § i grundlagen

För klienterna och deras anhöriga är det viktigt att tjänsterna erbjuds på klientens språk och i en språk- och kulturmiljö som klienten kan identifiera sig med. Trygga och kostnadseffektiva tjänster av hög kvalitet säkras bäst i en organisation där arbetsspråket är klientens modersmål.

För att trygga behövliga tjänster för personer med funktionsnedsättning är det viktigt att en långsiktig lösning skapas. Då finns det möjlighet att bygga upp den expertis, de personalresurser och den infrastruktur som behövs för att ständigt utveckla och förbättra servicen. En långsiktig lösning är också viktig för att skapa kontinuitet i verksamheten.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska de tvåspråkiga vårdlandskapen avtala om samarbete och arbetsfördelning bland annat gällande olika verksamhetsenheter som Kårkulla samkommun upprätthåller idag. Eftersom detta avtal inte i tillräcklig grad stipulerar vad landskapen ska avtala om samt faktum att avtalet gäller för fyra år i taget, är det inte tillräckligt för att säkra servicens omfattning och kontinuitet.

I lagförslaget möjliggörs sote-samlandskap som permanentt samarbetsorgan, men dess uppgifter begränsas enligt lagförslaget till stödfunktioner. En särlösning för Nyland föreslås i lagförslaget så att de Nyländska landskapen och Helsingfors bildar ett samlandskap för sjukvården. I Finland finns offentliga producenter av social- och hälsovårdstjänster utöver universitetscentralsjukhusen, som verkar över flera blivande landskap, Vaalijalan kuntayhtymä, Etevan kuntayhtymä och Kårkulla samkommun. Lagförslaget bör korrigeras så att dessa samkommuner framöver får status samlandskap med ansvar för service till personer med intellektuell och övrig funktionsnedsättning. Detta garanterar sote-reformens centrala målsättning, att de offentliga tjänsterna förverkligas med breda axlar. Eftersom en motsvarande särlösning föreslås i lagförslaget att gälla i Nyland, kan det inte finnas hinder att tillämpa samma för ovan nämnda samkommuner.

Frågor om lagen om landskapens finansiering

46. Staten finansierar huvudsakligen verksamheten i vårdlandskapen som grundas, dvs. ansvaret för finansieringen av social- och hälsovårdstjänsterna riktas till staten. Är lösningen ändamålsenlig med avseende på reformens målsättningar?

-

47. Statens finansieringsnivå för varje finansår grundar sig i princip på vårdlandskapets kalkylerade kostnader för föregående år. Nivån på den statliga finansieringen höjs årligen på grundval av den uppskattade ändringen av tjänstebehov (7 §), kostnadsnivån (prisernas) (8 §), ändringar i uppgifter (9 §) samt faktiska kostnader (10 §). På höjningen av räddningsväsendets finansieringsnivå tillämpas dock inte höjning som grundar sig på ändring i behovet av tjänster. Med avseende på förändringar i behovet av tjänster inkluderar propositionen en faktor som delvis dämpar den statliga finansieringens tillväxt så att 80 % av det uppskattade ändringsbehovet beaktas från och med tredje året (36 §). Dessutom har vårdlandskapet rätt till tilläggsfinansiering under förutsättning att kraven som avses i 11 § i lagen uppfylls. Har vårdlandskapen tillräckliga ekonomiska förutsättningar att klara av de lagstadgade uppgifterna?

-

48. Är bestämningsfaktorerna (kapitel 3) för finansieringen av vårdlandskapens statliga finansiering av social- och hälsovårdsuppgifterna och deras viktkoefficienter motiverade?

-

49. Är bestämningsfaktorerna (kapitel 4) för finansieringen av vårdlandskapens statliga finansiering av räddningsväsendets uppgifter och dess viktkoefficienter motiverade?

-

a) Är övergångsperioden för landskapens finansiering för åren 2023–2029 tillräcklig?

-

b) Är den tillsvidare permanenta maximala förändringsutjämningen godtagbar?

-

51. Statens finansiering betalas månatligen till vårdlandskapen senast den första dagen i månaden. I januari och juni under finansåret betalas vardera månad 2/12 av hela årets finansiering och de övriga månaderna kvarvarande finansiering i jämnstora poster (25 §). Dessutom betalas hälften av betalningsposten för januaris finansiering år 2023 till vårdlandskapet den 1 december år 2022 (37 §). Är tidtabellen för betalningen av finansieringen ändamålsenlig med avseende på betalningsförmågan och förvaltningen av kassan?

-

52. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagen om landskapens finansiering. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

53. Övriga fritt formulerade observationen om lagen om landskapens finansiering.

-

Lagstiftning om kommunernas finansiering

54. Är utjämningsystemet som föreslås för att lindra de betydande kommunspecifika förändringarna i samband med vårdreformen som presenteras i statsandelssystemet godtagbara och tillräckliga (lag om statsandel för kommunal basservice 29 och 30 §)?

-

55. Är statsandelskriterierna samt deras betydelse i allmänhet motiverade (lagen om statsandel för kommunal basservice, kapitel 2 samt utkast till statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice)?

-

56. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagstiftningen om kommunernas finansiering. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

57. Övriga fritt formulerade observationer om lagstiftningen om kommunernas finansiering.

-

Skattelagstiftning

58. Anser ni att ändringarna i skattesystemet som föreslås för insamling av landskapens finansiering är godtagbara?

-

59. Paragrafspecifika ändringsförslag till skattelagstiftningen. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

60. Fritt formulerade observationer om skattelagstiftningen.

-

Lagstiftning om landskapens och kommunernas personal

61. Tillämpningsområdet för lagstiftningen om kommunal personal föreslås ändras till att omfatta även landskapens personal. Intressebevakningen för arbetsgivare i landskapen sköts av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT som stadgas i ny lag. Är de föreslagna bestämmelserna om personalens ställning och intressebevakningen för arbetsgivare ändamålsenliga?

-

62. Är bestämmelserna om finansieringen av pensionerna ändamålsenliga?

-

63. Fritt formulerade observationer om personalen ställning och/eller intressebevakningen för arbetsgivare samt pensionerna.

-

Nyland-lagen

64. Tryggar Nylands speciallag ett jämlikt ordnande av social- och hälsovården i förhållande till övriga landet?

-

65. Tryggar bestämmelserna om HUS lagstadgade uppgifter ordnandet av specialistsjukvården samt universitetssjukhusets forsknings-, utvecklings- och undervisningsuppgifter (5 §)?

-

66. Är bestämmelserna om fördelningen av organiseringsansvaret av hälsovården i Nyland ändamålsenlig (Nylands vårdlandskaps och Helsingfors stads primära organiseringsansvar, HUS lagstadgade uppgifter och HUS organiseringsavtal; 4, 5 och 10 §)?

-

67. Är bestämmelserna om åtskiljandet av Helsingfors stads ekonomi ändamålsenliga och tillräckliga för att trygga en jämlik verksamhet med avseende på övriga landet (kapitel 5)?

-

68. Paragrafspecifika ändringsförslag till skattelagstiftningen. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

69. Fritt formulerade observationer om Nylands speciallag?

-

Lagar om den allmänna förvaltningen

70. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagarna om den allmänna förvaltningen. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar

-

71. Fritt formulerade observationer om lagstiftningen om den allmänna förvaltningen.

-

Frågor om vårdlandskapsstrukturlagen

72. I vårdlandskapsstrukturlagen föreskrivs om landskapsindelningen som även utgör grunden för vårdlandskapens områden. Dessutom föreskriver lagen om ändring av vårdlandskapen som även leder till ändring av motsvarande område i landskapsindelningen. Är kriterierna för förhållandet mellan de föreslagna vårdlandskapen och landskapsindelningen på grundval av dessa samt ändringsprocessen för indelningen tydliga och ändamålsenliga med beaktande av landskapsindelningens betydelse för övriga regionindelningar?

-

73. Anser ni att de föreslagna förutsättningarna för ändringen av vårdlandskapen är ändamålsenliga med avseende på social- och hälsovården samt räddningsväsendet? (särskilt vårdlandskapsstrukturlagen 2, 5 och 10 §)

-

74. Paragrafspecifika ändringsförslag om vårdlandskapsstrukturlagen. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

75. Övriga fritt formulerade observationer om vårdlandskapsstrukturlagen.

-

Styrningen av landskapen

76. Statens styrning i ordnandet av både social- och hälsovården och räddningsväsendet stärks. Är det här motiverat med avseende på reformens målsättningar?

-

77. Ministerierna och landskapet för årliga förhandlingar där landskapets verksamhet och ekonomi granskas med avseende på faktiska uppgifter och prognoser. Dessutom förs separata styrningsförhandlingar varje år enligt samarbetsområde. Är målsättningen med förhandlingarna och ärendehelheten som ska behandlas ändamålsenlig?

-

78. Mellan landskapen och statsrådet planeras en aktiv styrning som grundar sig på interaktion mellan ministerierna och de organiseringsansvariga instanserna. Styrningen grundar sig på öppna åsikter och informationsutbyte samt en kontinuerlig utvärdering av arrangörernas verksamhet och ekonomi. Är styrningsmodellen motiverad med avseende på reformens målsättningar?

-

Reformens effekter

79. I bedömningen av effekterna har propositionens centrala effekter beskrivits. Till vilken del borde bedömningen av effekterna korrigeras, preciseras eller kompletteras?

-

80. Har reformens ändringskostnader sakenligt identifierats och uppskattats?

-

81. Förändringskostnaderna för IKT och informationsförvaltningen till följd av reformen bedöms konsekvensbedömningen i regeringens proposition på grundval av kostnadsberäkningarna som identifierats landskaps- och vårdberedningen för den föregående valperioden. Hurudana preciseringar och kompletteringar borde göras i de föreslagna bedömningarna?

-

82. Era åsikter om andra eventuella effekter i den föreslagna servicestrukturen med avseende på IKT och digitala frågor?

-

a) åren 2021-2022?

-

b) åren 2023-2024?

-

c) från och med år 2025?

-

a) åren 2021-2022?

-

b) åren 2023-2024?

-

c) från och med år 2025 alkaen?

-

85. Ska upphandlingsavtal som överförs till vårdlandskapen enligt er bedömning ogiltigförklaras med stöd av bestämmelsen om organiseringsansvar och köptjänster? a)

-

b) om ja, vilket är de ogiltigförklarade avtalens värde i euro?

-

c) hänför det sig enligt er bedömning investeringar som blir onyttiga för privata tjänsteproducenter i de ogiltigförklarade avtalen, vad utgörs dessa direkta onyttiga investeringar av och hur stora förluster är det fråga om?

-

Stöd för verkställande av reformen

86. Inom vilka områden bedömer ni att ni behöver riksomfattande stöd för det regionala genomförandet av reformen

-

annat, vad?

-

Övriga frågor

87. Eventuella förslag på att ersätta begreppet "vårdlandskap" med ett annat begrepp.

-

88. Förslag på namn till ert vårdlandskap.

-

89. Övriga fritt formulerade observationer om regeringens propositionsutkast.

Om lagförslaget förvekligas i föreslagen form, kommer servicen till personer med intellektuell och övrig funktionsnedsättning att bli lidande. Den verksamhet Kårkulla samkommun idag upprätthåller skulle splittras till 8 blivande landskap. Antalet svenskspråkiga personer med behov av särskilt stöd pga funktionshinder är inom ett flertal av dessa landskap så liten att den nödvändiga

specialkompetensen inte kan upprätthållas på svenska. Alla landskap kommer inte att kunna erbjuda denna service på svenska, som uppfyller lagens krav och klienternas behov på ett sätt som:

- tryggar jämlikheten inför lagen enligt 6 § i grundlagen
- tryggar bägge språkgruppernas kulturella och samhällsliga behov enligt lika grunder i enlighet med 17 § i grundlagen, och
- tillförsäkrar var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster i enlighet med 19 § i grundlagen

För klienterna och deras anhöriga är det viktigt att tjänsterna erbjuds på klientens språk och i en språk- och kulturmiljö som klienten kan identifiera sig med. Trygga och kostnadseffektiva tjänster av hög kvalitet säkras bäst i en organisation där arbetsspråket är klientens modersmål.

För att trygga behövliga tjänster för personer med funktionsnedsättning är det viktigt att en långsiktig lösning skapas. Då finns det möjlighet att bygga upp den expertis, de personalresurser och den infrastruktur som behövs för att ständigt utveckla och förbättra servicen. En långsiktig lösning är också viktig för att skapa kontinuitet i verksamheten.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska de tvåspråkiga vårdlandskapen avtala om samarbete och arbetsfördelning bland annat gällande olika verksamhetsområden som Kårkulla samkommun upprätthåller idag. Eftersom detta avtal inte i tillräcklig grad stipulerar vad landskapen ska avtala om samt faktum att avtalet gäller för fyra år i taget, är det inte tillräckligt för att säkra servicens omfattning och kontinuitet.

I lagförslaget möjliggörs sote-samlandskap som permanentt samarbetsorgan, men dess uppgifter begränsas enligt lagförslaget till stödfunktioner. En särlösning för Nyland föreslås i lagförslaget så att de Nyländska landskapen och Helsingfors bildar ett samlandskap för sjukvården. I Finland finns offentliga producenter av social- och hälsovårdstjänster utöver universitetscentralsjukhusen, som verkar över flera blivande landskap, Vaalijalan kuntayhtymä, Etevan kuntayhtymä och Kårkulla samkommun. Lagförslaget bör korrigeras så att dessa samkommuner framöver får status samlandskap med ansvar för service till personer med intellektuell och övrig funktionsnedsättning. Detta garanterar sote-reformens centrala målsättning, att de offentliga tjänsterna förverkligas med breda axlar. Eftersom en motsvarande särlösning föreslås i lagförslaget att gälla i Nyland, kan det inte finnas hinder att tillämpa samma för ovan nämnda samkommuner.

90. Övriga specificerade författningsändringsförslag.

-

Ulfstedt Sofia
Kårkulla samkommun